

La història dels militars italians refugiats a Caldes de Malavella...

És notícia: Oriol Pla Emmy 2025 Boletaire Bóixols Trump aranzels Drons Dinamarca Flotilla Gaza Sarkozy Primavera Sound 2026 Més

La història dels militars italians refugiats a Caldes de Malavella: de tabú a memòria col·lectiva

L'any 1944, un miler de mariners italians es van refugiar a la vila termal, i alguns dels seus descendents han conegut fa pocs anys la seva història

Judit Fernández Barranco

24 set. 2025, 17.24
Actualitzat 24 set. 2025, 18.03

🕒 3 min

Societat

La mare de Narcís Barceló feia la bugada als safarejtos de Caldes de Malavella quan va conèixer **Ciro Orefice**. Era un dels militars italians que **va sobreviure el 1943 a l'atac dels avions alemanys** sobre el vaixell de guerra insígnia de la flota italiana, el **Roma**, quan Itàlia va signar l'armistici amb els aliats.

En el bombardeig hi van morir 1.200 tripulants, que viatjaven entre Còrsega i Sardenya.

genio di Savona, Monte-
Regolo, con sei Cl.
no, Orani, Grecale, Mi.

La història dels militars italians refugiats a Caldes de Malavella...

El 9 de setembre de 1943, després que Itàlia firmés l'armistici de la Segona Guerra Mundial, les forces alemanyes van atacar el cuirassat Roma

Un miler de mariners, **entre ells 600 supervivents del cuirassat, es van refugiar a Caldes de Malavella**. El Siro, que va tornar a Itàlia poc després, n'era un.

Va ser a partir d'una fotografia d'Antoni Vilà, el jutge de pau del municipi, que en Narcís, a l'edat de 60 anys, va descobrir qui era el seu pare. "Vam veure que ens assemblàvem molt i vam començar a indagar", explica.

Ciro Orefice, al centre de la fotografia, amb l'equip de futbol dels mariners italians

No va ser fins fa 10 anys que, a través de contactes amb Itàlia, **en Narcís va aconseguir conèixer el seu pare** en una trobada molt emotiva a Gènova.

"Ens vam trobar al mig del carrer i li vaig dir: 'Tu ets el meu pare?' I em va dir: 'D'això fa molt de temps'", recorda emocionat en Narcís.

Reconeix que "van passar massa anys" fins que no va aconseguir localitzar-lo, però n'està orgullós.

És llei de vida saber qui és el teu pare.

La història dels militars italians refugiats a Caldes de Malavella...

Es van repartir als **balnearis Vichy Catalan, Prats i Soler, i a les fondes Ribot i Fabrellas**, que feien de casernes d'internament. La seva estada va sacsejar la vida quotidiana d'un poble amb poc més de dos mil habitants, que vivia immers en la postguerra.

El pare de l'Augusta, Angelo Musian, es va allotjar al Balneari Vichy. Ell havia viatjat amb l'**Impetuoso**, que feia de vaixell escorta del Roma. L'Augusta explica que el Balneari Vichy va ser "un paradís per a ells".

Després de passar fred i gana, aquest allotjament, que va quedar ple de nois d'entre 20 i 25 anys, "va ser el cel", assegura.

El mariner italià Angelo Musian davant del Balneari Vichy de Caldes de Malavella

El seu pare **va ser un dels tres mariners que es va quedar a viure a Caldes**. Ho va fer al·legant que l'havien operat d'una hèrnia inguinal perquè tenia por de tornar a Itàlia per la situació al país. No ho va comunicar a la família i, quan deu anys després es va presentar a Itàlia, tothom va quedar-se parat. "Per ells, era una persona morta", explica Musian.

Exposició "Caldes, refugi de pau"

L'estada d'aquests mariners ha deixat una empremta en la memòria col·lectiva de Caldes. Un record que ha inspirat novel·les com **"El fill de l'italià"**, de Rafel Nadal, i que ara recull una **exposició al Casino de Caldes**.

Es pot visitar fins al 12 d'octubre i mostra fotografies, documents i testimonis que rememoren el pas dels mariners al poble i els vincles que s'hi van establir. Precisament, està comissionada pel mallorquí **Bruno de Marchi**, que als 14 anys va descobrir el passat militar del seu pare i la seva relació amb la vila termal.

Una història tabú

Aquest és un fet històric poc conegut perquè **durant molts anys ha estat un tema tabú**.

"Això abans era un pecat mortal, tothom callava", explica en Narcís, que reconeix que de petit l'assenyalaven.

L'Augusta també lamenta que el seu pare no li hagués explicat gaires coses abans, però celebra que ara se'n comenci a parlar. Coincideixen a dir que recuperar la memòria històrica ha de servir "perquè no hi hagi més guerres".

Temes relacionats

Societat

Memòria històrica

Selva

